

"ร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๙ : สาระสำคัญและนัยยะสำหรับการ บริหารงานภาครัฐ"

ศาสตราจารย์ ดร. ศุภชัย ยาวะประภา

๙ ธันวาคม ๒๕๕๙

ร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๙

- ระบบการเมือง
- ระบบราชการ
- ประชาชนและชุมชน

ระบบการเมืองในร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๙

ผู้ใช้อำนาจรัฐ

- รัฐสภา
- คณะรัฐมนตรี
- ศาล

องค์กรตรวจสอบ

- คณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ผู้ตรวจการแผ่นดิน
- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
- คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ระบบการเมืองในร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๙

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม

ผู้ใช้อำนาจรัฐ

องค์กรตรวจสอบ

วิธีการได้มา/ การเข้าสู่ตำแหน่ง

การปฏิบัติหน้าที่

ระบบการเมืองในร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๙

ผู้ใช้อำนาจอธิปไตย

องค์กรตรวจสอบ

คุณสมบัติ ม.๙๗

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีนับถึงวันเลือกตั้ง
- (๓) เป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคการเมืองเดียว เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในกรณีที่มีการเลือกตั้งทั่วไปเพราะเหตุยุบสภา ระยะเวลาเก้าสิบวันดังกล่าวให้ลดลงเหลือสามสิบวัน

ระบบการเมืองในร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๗

ผู้ใช้อำนาจรัฐ

องค์กรตรวจสอบ

คุณสมบัติ ม.๙๗

(๔) ผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ต้องมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ด้วย

(ก) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง

(ข) เป็นบุคคลซึ่งเกิดในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง

(ค) เคยศึกษาในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปีการศึกษา

(ง) เคยรับราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ หรือเคยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปี

ระบบการเมืองในร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๙

ผู้ใช้อำนาจรัฐ

องค์กรตรวจสอบ

ลักษณะต้องห้าม ม.๙๘

(๑) ตัดยาเสพติดให้โทษ

(๒) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๓) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ

(๔) เป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๙๖ (๑) (๒) หรือ (๔)

(๕) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราว หรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

ระบบการเมืองในร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๙

ผู้ใช้อำนาจรัฐ

องค์กรตรวจสอบ

ลักษณะต้องห้าม

- (๖) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๗) เคยได้รับโทษจำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงสิบปีนับถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๘) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ
- (๙) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (๑๐) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ระบบการเมืองในร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๙

ผู้ใช้อำนาจอธิปไตย

องค์กรตรวจสอบ

ลักษณะต้องห้าม

(๑๐) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนัน ในความผิดฐานเป็นเจ้าของหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน

ระบบการเมืองในร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๗

ผู้ใช้อำนาจรัฐ ลักษณะต้องห้าม องคมนตรีตรวจสอบ

- (๑๑) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง
- (๑๒) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำนอกจากข้าราชการการเมือง
- (๑๓) เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
- (๑๔) เป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกภาพสิ้นสุดลง
ยังไม่เกินสองปี
- (๑๕) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ
หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ
- (๑๖) เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
- (๑๗) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๑๘) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุตามมาตรา ๑๔๔ หรือมาตรา ๒๓๕ วรรคสาม

ระบบการเมืองในร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๙

ผู้ใช้อำนาจรัฐ

วิธีการได้มา

สมาชิกสภาผู้แทนฯ

มาตรา ๘๓ สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกจำนวนห้าร้อยคน ดังนี้

- (๑) สมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวนสามร้อยห้าสิบคน
- (๒) สมาชิกซึ่งมาจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองจำนวนหนึ่งร้อยห้าสิบคน

สมาชิกวุฒิสภา

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้การเลือกตั้งกล่าวเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม จะกำหนดมิให้ผู้สมัครในแต่ละกลุ่มเลือกบุคคลในกลุ่มเดียวกัน หรือจะกำหนดให้มีการคัดกรองผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยวิธีการอื่นใดที่ผู้สมัครรับเลือกมีส่วนร่วมในการคัดกรองก็ได้ ม.๑๐๗ ว.สอง

ระบบการเมืองในร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๙

ผู้ใช้อำนาจอธิปไตย

การปฏิบัติหน้าที่

สมาชิกสภาผู้แทนฯ

สมาชิกวุฒิสภา

หมวด ๙

การขัดกันแห่งผลประโยชน์

มาตรฐานทางจริยธรรม

ระบบการเมืองในร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๙

**ศาลรัฐธรรมนูญและ
องค์กรตรวจสอบ**

**คุณสมบัติและ
ลักษณะต้องห้าม**

คล้ายกับสมาชิกสภาผู้แทนฯและสมาชิกวุฒิสภา

เพิ่มเรื่อง (มาตรา ๒๐๑)

(๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

(๕) มีสุขภาพที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระบบการเมืองในร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๙

ศาลรัฐธรรมนูญและ องค์กรตรวจสอบ

วิธีการได้มา

มาตรา ๒๐๓ เมื่อมีกรณีที่จะต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของ**คณะกรรมการสรรหา** ซึ่งประกอบด้วย

(๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ

(๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร

เป็นกรรมการ

(๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการ

(๔) บุคคลซึ่งองค์กรอิสระแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๐๑ และ

ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐๒ และไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระ องค์กรละหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ระบบการเมืองในร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๙

ศาลรัฐธรรมนูญและ องค์กรตรวจสอบ

การปฏิบัติหน้าที่

มาตรา ๒๑๕ องค์กรอิสระเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นให้มีความ
อิสระในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและ
กฎหมาย

การปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจขององค์กร
อิสระต้องเป็นไปโดยสุจริต เทียงธรรม กล้าหาญ และ
ปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ

มาตรฐานทางจริยธรรม ร่วมมือและช่วยเหลือกัน

✓ ทำการเมืองให้ใสสะอาด

- เพิ่มความเข้มแข็งให้องค์กรตรวจสอบ
- ให้ “ร่วมมือและช่วยเหลือกันทำงาน”

✓ ทำการเมืองให้ใสสะอาด

- **เพิ่มความเข้มแข็งให้องค์กรตรวจสอบ**

- **เพิ่มหน้าที่ และ อำนาจ**

- **เพิ่มคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม**

ร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๙

- เพิ่มความเข้มแข็งให้องค์กรตรวจสอบ
- ให้ "ร่วมมือและช่วยเหลือกันทำงาน"

มาตรา ๒๒๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้องค์กรอิสระร่วมมือและช่วยเหลือกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กร และถ้าองค์กรอิสระใดเห็นว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอื่น ให้แจ้งให้องค์กรอิสระนั้นทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

• ให้ “ร่วมมือและช่วยเหลือกันทำงาน”

มาตรา ๒๒๖ เมื่อมีการดำเนินการตามมาตรา ๒๒๕ หรือภายหลังจากประกาศผลการเลือกตั้งหรือการเลือกแล้ว มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือผู้สมัครรับเลือกผู้ใดกระทำการทุจริตในการเลือกตั้งหรือการเลือกหรือรู้เห็นกับการกระทำของบุคคลอื่น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้น

การพิจารณาของศาลฎีกาตามวรรคหนึ่ง **ให้นำ** **สำนวนการสืบสวนหรือไต่สวนของคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นหลัก** **ในการพิจารณา** และเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ให้ศาลมีอำนาจสั่งไต่สวนข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้

• ให้ “ร่วมมือและช่วยเหลือกันทำงาน”

มาตรา ๒๓๕ วรรคหก

การพิจารณาของศาลฎีกาและศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง **ให้นำสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นหลักในการพิจารณา** และเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ให้ศาลมีอำนาจไต่สวนข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้

ร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๙

- **ทำการเมืองให้ใสสะอาด**
- **ขจัดอิทธิพลทางการเมืองจากระบบราชการ และเพิ่มประสิทธิภาพราชการ**
- **ให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วม**

ร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๙

- ระบบการเมือง
- ระบบราชการ
- ประชาชนและชุมชน

ร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๙

- ทำการเมืองให้ใสสะอาด
- ขจัดอิทธิพลทางการเมืองจากระบบราชการ
และเพิ่มประสิทธิภาพราชการ
- ให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วม

ร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๙

- ขจัดอิทธิพลทางการเมืองจากระบบราชการ และเพิ่มประสิทธิภาพราชการ

- การชดกันแห่งผลประโยชน์
- การปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน

✓ **ขจัดอิทธิพลทางการเมืองจากระบบราชการ
และเพิ่มประสิทธิภาพราชการ**

- **การขัดกันแห่งผลประโยชน์ หมวด ๙
มาตรา ๑๘๔ ๑๘๕ ๑๘๖ ๑๘๗**

มาตรา ๑๘๕ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาต้องไม่ใช่สภานะหรือตำแหน่งการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภากระทำการใด ๆ อันมีลักษณะที่เป็นการก้าวก่ายหรือแทรกแซงเพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำของข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือราชการส่วนท้องถิ่น

(๒) กระทำการในลักษณะที่ทำให้ตนมีส่วนร่วมในการใช้จ่ายเงินงบประมาณหรือให้ความเห็นชอบในการจัดทำโครงการใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐ เว้นแต่เป็นการดำเนินการในกิจการของรัฐสภา

(๓) การบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง เลื่อนเงินเดือนหรือการให้พ้นจากตำแหน่งของข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำและมีใช้ข้าราชการการเมือง พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือราชการส่วนท้องถิ่น

การปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน

มาตรา ๒๕๘ ข.

ข. ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

(๑) ให้มีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินและการจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน และเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน

(๒) ให้มีการบูรณาการฐานข้อมูลของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานเข้าด้วยกันเพื่อให้เป็นระบบข้อมูลเพื่อการบริหารราชการแผ่นดินและการบริการประชาชน

(๓) ให้มีการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างและระบบการบริหารงานของรัฐและแผนกำลังคนภาครัฐให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายใหม่ ๆ โดยต้องดำเนินการให้เหมาะสมกับภารกิจของหน่วยงานของรัฐ แต่ละหน่วยงานที่แตกต่างกัน

(๔) ให้มีการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานบุคคลภาครัฐเพื่อจูงใจให้ผู้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงเข้ามาทำงานในหน่วยงานของรัฐ และสามารถเจริญก้าวหน้าได้ตามความสามารถและผลสัมฤทธิ์ของงานของแต่ละบุคคล มีความซื่อสัตย์สุจริต กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง โดยคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีความคิดสร้างสรรค์และคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การปฏิบัติราชการและการบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรการคุ้มครองป้องกันบุคลากรภาครัฐจากการใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมของผู้บังคับบัญชา

(๕) ให้มีการปรับปรุงระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐให้มีความคล่องตัว เปิดเผย ตรวจสอบได้ และมีกลไกในการป้องกันการทุจริตทุกชั้นตอน

มาตรา ๗๖ รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้อง**ร่วมมือและช่วยเหลือกัน**ในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

รัฐพึงดำเนินการให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม โดยกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใดใช้อำนาจหรือกระทำการโดยมิชอบที่เป็นการก้าวก่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ หรือกระบวนการแต่งตั้งหรือการพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

รัฐพึงจัดให้มี**มาตรฐานทางจริยธรรม** เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว

ร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๙

- ระบบการเมือง
- ระบบราชการ
- ประชาชนและชุมชน

ร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๙

- ทำการเมืองให้ใสสะอาด
- ขจัดอิทธิพลทางการเมืองจากระบบราชการ และเพิ่มประสิทธิภาพราชการ
- **ให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วม**

หมวดที่ ๕ หน้าทีของรัฐ

รธน.กำหนดให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วม และได้รับความคุ้มครอง

มาตรา ๖๓ รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

หมวดที่ ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ

รธน.กำหนดให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วม

มาตรา ๗๘ รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ การจัดทำบริการสาธารณะทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ **การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ** รวมตลอดทั้งการตัดสินใจทางการเมือง และการอื่นใดบรรดาที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชนหรือชุมชน

หมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย

ประชาชนมีสิทธิรับทราบและเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร

มาตรา ๔๑ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

(๑) ได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสาร
สาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐตามที่กฎหมาย
บัญญัติ

(๒) เสนอเรื่องราวร้องทุกข์ต่อหน่วยงานของรัฐ
และได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว

(๓) ฟ้องหน่วยงานของรัฐให้รับผิดชอบเนื่องจากการ
กระทำหรือการละเว้นการกระทำของข้าราชการ พนักงาน หรือ
ลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ

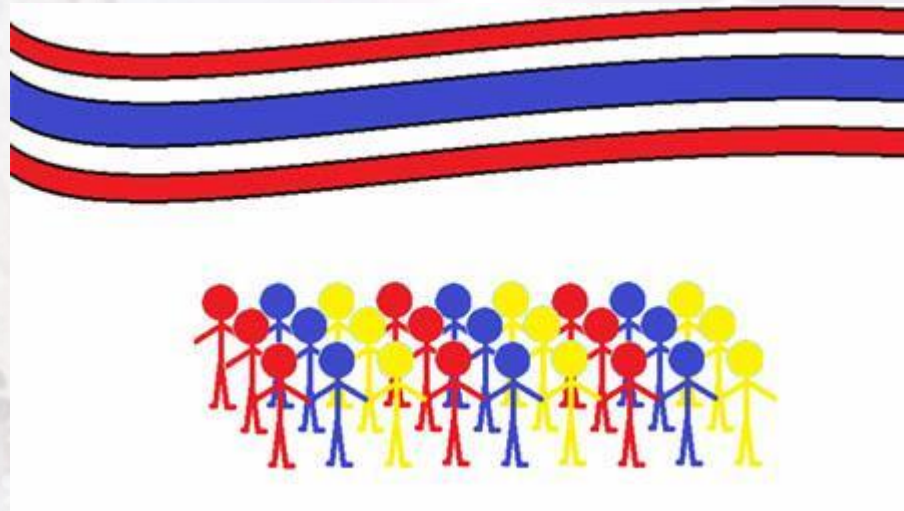
หมวดที่ ๕ หน้าที่ของรัฐ

รธน.กำหนดให้รัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

มาตรา ๕๙ รัฐต้องเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะใน
ครอบครองของหน่วยงานของรัฐที่มีใช้ข้อมูลเกี่ยวกับความ
มั่นคงของรัฐหรือเป็นความลับของทางราชการตามที่กฎหมาย
บัญญัติ และต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสาร
ดังกล่าวได้โดยสะดวก

หมวด ๔ หน้าที่ของปวงชนชาวไทย

(๑๐) ไม่ร่วมมือหรือสนับสนุนการทุจริตและ
ประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ

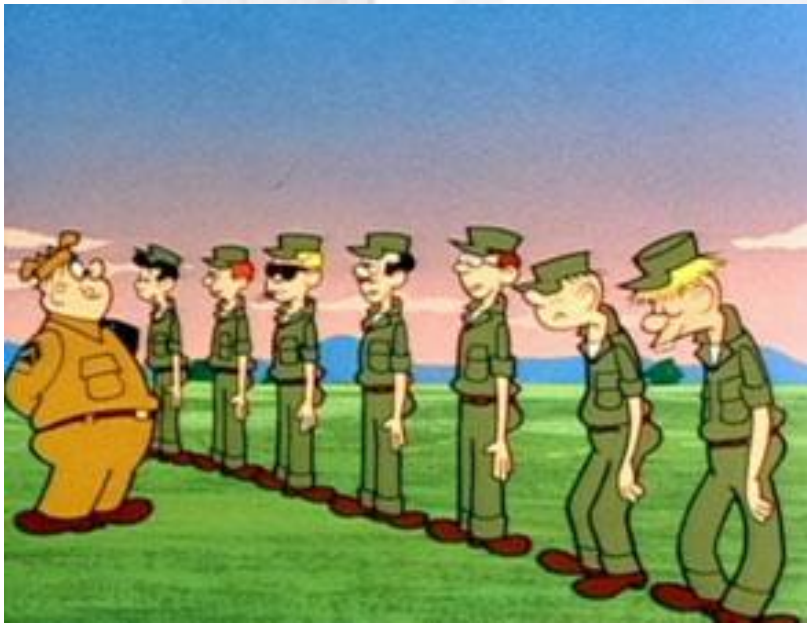
ร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๙

- **ทำการเมืองให้ใสสะอาด**
- **ขจัดอิทธิพลทางการเมืองจากระบบราชการ
และเพิ่มประสิทธิภาพราชการ**
- **ให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วม**

- ทำการเมืองให้ใสสะอาด

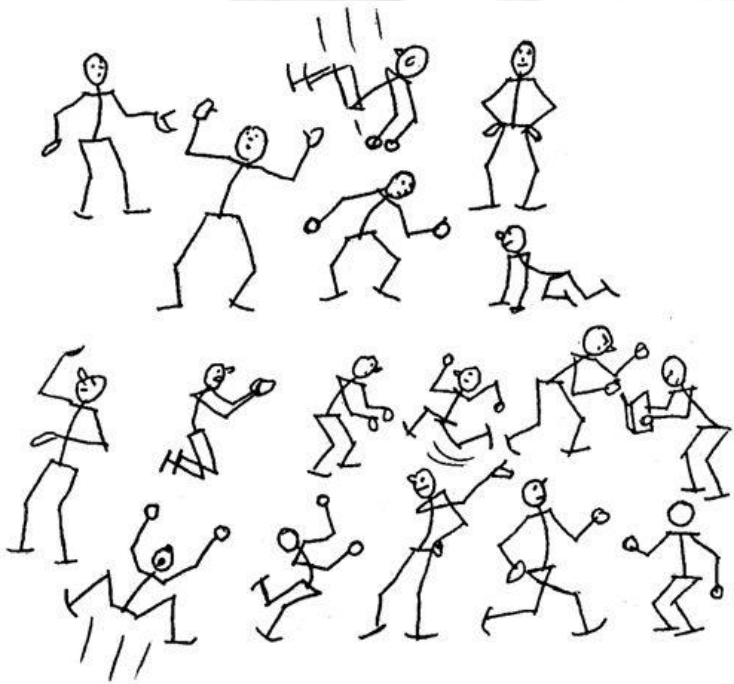

- ขจัดอิทธิพลทางการเมืองจากระบบราชการ
และเพิ่มประสิทธิภาพราชการ

www.shutterstock.com · 476412808

• ให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วม

ร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๙

- การเมืองใสสะอาด
- ระบบราชการมีประสิทธิภาพ
- ประชาชนและชุมชนห่วงใยและเข้มแข็ง

ประเทศไทย ๔.๐

ขอบคุณ